

Útmutató és végrehajtási segédlet a védett állatfajok sérült egyedeinek mentéséhez és a mentőközpontok működéséhez

I. A védett állatfajok sérült egyedeinek mentése a hatályban lévő jogszabályok alkalmazásával

1. Jogszabályi háttér

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V.9.) KöM rendelet tartalmazza a védett és fokozottan védett állatfajok (2. melléklet), valamint a közösségi jelentőségű állatfajok (8. melléklet) körét.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (2) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóság engedélyre szükséges védett állatfaj

b) *egyedeinek gyűjtéséhez, befogásához, elejtéséhez, birtokban tartásához, idomításához;*

e) *egyedének élőállat gyűjteményben történő tartásához.*

A védett állatfajok védelmére, tartására, hasznosítására és bemutatására vonatkozó részletes szabályokról szóló 348/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) az, amely szabályozza a mentési, szállítási és elhelyezési folyamatokat. Ennek legfontosabb pontjai a következők:

2. § j) *mentési szállítás: védelemben részesülő gerinces faj sérült, beteg vagy egyéb ok miatt szabad életre alkalmatlan egyedének életmentés céljából történő és ahhoz szükséges mértékű birtokban tartása, gondozása, belföldi szállítása, amely az egyed mentőközpontba való eljuttatásáig tart.*

3. § (1)-(2): *tartáshoz, hasznosításhoz, bemutatáshoz – alapesetben mindenhez – a természetvédelmi hatóság engedélyre kell, amely pedig közérdekből adható meg, melynek fogalmát a Kormányrendelet 2. § c) pontja határozza meg.*

4. § (1) és 6. § (3): *lehetővé teszi költségvetési szerv és közhasznú szervezet részére a tartás, hasznosítás, bemutatás engedélyezését, amennyiben szakirányú végzettséggel rendelkező felelős személyt foglalkoztat és az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló külön jogszabályban az adott faj egyedére meghatározott feltételeket tartósan biztosítja.*

7. § (1) *Védelemben részesülő állatfaj egyedének mentési szállításáról annak megkezdése előtt a szállítás végzője – a megfelelő elhelyezés érdekében – tájékoztatja az egyed megtalálásának helye szerint illetékes természetvédelmi hatóságot. A természetvédelmi hatóság felvilágosítást ad arról a mentőközpontról, ahol az egyed elhelyezhető.*

7. § (2) *Ha az egyed szabad életre alkalmas, a természetvédelmi hatóság – engedély kiadása nélkül – dönt az egyed szabadba történő visszajuttatásának helyéről, idejéről és módjáról.*

7. § (3) *Ha a mentőközpont állatorvosának véleménye alapján az egyed stabil, fájdalommentes állapota elérhető, azonban az egyed a szabad életre alkalmatlan, a természetvédelmi hatóság – külön engedély kiadása nélkül – a 8. § szerint jár el.*

7. § (4) *Ha a mentőközpont állatorvosának véleménye alapján az egyed stabil, fájdalommentes állapota nem érhető el, a természetvédelmi hatóság – engedély kiadása nélkül – megteszi az egyed életének fájdalommentes kioltásához szükséges intézkedéseket, továbbá dönt az elpusztult egyed elhelyezéséről.*

8. § (1) *Sérült, beteg vagy egyéb ok miatt szabad életre alkalmatlan, védelemben részesülő állatfaj egyede tartásának engedélyezésekor – az engedéllyel tartott egyed kivételével – vizsgálni kell a természetvédelmi és tudományos célra történő felhasználás lehetőségét, az egyed bemutatásra, valamint hasznosításra való alkalmasságát.*

8. § (3) *Amennyiben a (2) bekezdés szerinti elhelyezésre nincs lehetőség, az egyed a természetvédelmi, az állatvédelmi és az állat-egészségügyi feltételeket tartósan biztosító közhasznú szervezetnél, illetőleg természetes személynél is elhelyezhető és tartása engedélyezhető.”*

Intézménynél történő elhelyezési opciók prioritási sorrendben:

... a természetvédelmi, az állatvédelmi és az állat-egészségügyi feltételeket tartósan biztosító

1. költségvetési szervnél, illetőleg költségvetési szerv által megbízott vagy felhatalmazott, e célra alkalmas intézménynél, vagy

2. közhasznú szervezetnél

lehet elhelyezni és tartását engedélyezni. A természetvédelmi, az állatvédelmi és az állat-egészségügyi feltételeket tartósan biztosító természetes személynél akkor helyezhető el az egyed, ha a fenti, intézményi elhelyezési lehetőségek egyike sem valósítható meg. A hatóság a fenti jogszabály szerinti feltételek tartós biztosításától eltekinthet, amennyiben az állat fiziológiai tulajdonságai másfajta elhelyezést kívánnak meg.

Ha akár a fenti cél, akár az elhelyezési opciók valamelyike nem valósulhat meg, az egyed életének szakszerű és fájdalommentes kioltásáról kell gondoskodnia a természetvédelmi hatóságnak.

2015-től az igazgatási szolgáltatási díj fizetése helyett a védett állatfajok tartási engedélye vonatkozásában illetékfizetési kötelezettsége van az ügyfélnek, melynek összege 5000 Ft. Ezt eljárásonként, nem egyedenként kell megfizetni, valamint a közhasznú szervezetek teljes illetékmentességben részesülnek. A védelemben részesülő állatfaj elkobzott és elhelyezett egyedének tartásához nem kell a természetvédelmi hatóság engedélye, azok tartásáról, bemutatásáról, esetleges hasznosításáról az elhelyező határozatban kell döntenie.

2. Védett állatfajok sérült egyedeinek mentése, szállítása és elhelyezése

Mentési eljárási folyamat:

A mentési szállításnak alapvető feltétele, hogy megtörténjen az illetékes természetvédelmi hatóság megkeresése, amely ez esetben alapvetően telefonos úton történik. A mentési szállítás a természetvédelmi hatóság értesítésétől az egyed mentőközpontba érkezéséig tart. A hatóság értesítésére akkor is szükség van, ha a mentési szállítás végzője rendelkezik információkkal a mentőközpontokról.

1. A sérült állatot megtaláló állampolgár nem feltétlenül tudja, hogy mi a teendő ilyen esetben, éppen ezért az állami szervek feladata az, hogy kezeljék a helyzetet. A

jelenlegi gyakorlat szerint a hívás a legtöbb esetben az illetékes nemzeti park igazgatóságához vagy magához a mentőközponthoz érkezik be. A Kormányrendelet 7. § (1) bekezdésnek megfelelően azonban a természetvédelmi hatóságot, azaz az illetékes kormányhivatalt tájékoztatni szükséges a mentési szállítás megkezdése előtt. A www.termeszetvedelem.hu oldalon elérhetőek a természetvédelmi hatóságok (kormányhivatalok) ügyeleti számai, a nemzeti park igazgatóságok központi telefonszámai és a mentőközpontok telefonszámai.

2. A diszpécser intézi a madár fogadásának, szállításának módját, illetve rögzíti a bejelentésből származó, valamint a sérült állatra vonatkozó adatokat. Lehetőség szerint a következő adatok felvétele javasolt: a bejelentő neve, lakcíme és telefonos elérhetősége; a sérült, illetve szabad életre alkalmatlan egyed(ek) faja (a bejelentő tájékoztatása alapján) és példányszáma; a megkerülés időpontja, helyszíne, körülményei; a sérülés, illetve szabad életre alkalmatlanságot eredményező ok leírása (a bejelentő tájékoztatása alapján); a bejelentőnek adott tájékoztatás, különös tekintettel a megadott mentőközpontra, ahová az egyedet szállítják; a szállító neve és telefonos elérhetősége. Abban az esetben, ha valamely illetékes hatóság természetvédelmi oltalom alatt álló faj egyedét találja egy személynél, aki arra hivatkozik, hogy az állatot éppen egy mentőközpontba viszi, elegendő egy ellenőrző telefonhívással megbizonyosodni arról, hogy a jogszabályok szerint járt el.
3. A magyar állami természetvédelem hivatalos honlapján elérhető egy olyan menüpont, amely a madármentéssel kapcsolatos tudnivalókkal foglalkozik. Amennyiben a természetvédelmi mentőhely kéri és igényli, ezen feltüntetjük a természetvédelmi mentőhely legfontosabb adatait: működési terület, elérhetőségek, térképes megjelenítés, mikor állnak rendelkezésre (0-24 óra vagy időszakos), felszereltség (repatriálásra való alkalmasságig történő elhelyezésre szolgáló hely, elsősegélynyújtás, műtéti beavatkozási lehetőségek.). A bejelentő/szállító a rögzített, hatósághoz befutó telefonhívásra hivatkozva igazolhatja azt, hogy milyen jogosítvány alapján van nála védett állatfaj egyede egy esetleges ellenőrzés során. Ennek megkönnyítésére a bejelentést felvevő szerv ügyintézője is megadja a nevét a bejelentőnek.
4. A természetvédelmi hatóság ügyeletese elektronikus adatbázisban is rögzíti a bejelentésből származó adatokat és azt, hogy kihez irányította a bejelentőt (amennyiben a bejelentés a nemzeti park igazgatóságához fut be, annak ügyeletese is adatbázisban rögzíti az adatokat, majd megosztja az illetékes természetvédelmi hatósággal). Ez később kiegészíthető, illetve összevethető lesz a mentőközpontok időszaki jelentéseiből származó adatokkal. Külön engedély kiadására a mentési szállításhoz a Kormányrendelet 7. §-a alapján nincs szükség.
5. A természetvédelmi hatóság ügyeletese elmondja az állampolgárnak, hogy mi lesz a következő lépés (döntés arról, hogy melyik mentőközpontba, ki és hogyan szállítja a sérült egyedet, majd ezeket is adatbázisban rögzíti). Több eset lehetséges:
 - az állampolgár maga szállítja be a mentett egyedet a mentőközpontba
 - a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatóság alkalmazottja szállítja be a mentett egyedet a mentőközpontba
 - sérült egyedek mentését felvállaló önkéntes szállítja a mentett egyedet a mentőközpontba (az önkéntesek listájának összeállítását civil szervezetek vállalták)

Sérült egyed elhelyezése:

6. A mentett egyed megérkezik a kijelölt mentőközpontba, ahol a diszpécser felveszi az 1. pontban szereplő, a bejelentésből származó, valamint a sérült állatra vonatkozó adatokat (a bejelentő személyes adatainak felvétele opcionális). Annak eldöntése, hogy az egyed szabad életre alkalmas-e, a mentőközpont állatorvosának feladata. A mentőközpont személyzete a beérkező sérült egyedeket azonnal regisztrálja a saját adatbázisába. Ahol ez megoldható, a mentőhelyeknek önkéntes alapon javasolt olyan online adatbázis kialakítása, amelybe betekintési lehetősége van a természetvédelmi hatóságnak. Ahol ez nem megoldható, ott a mentőközpont forgalmáról legalább éves szinten történő jelentési kötelezettséget írjon elő a természetvédelmi hatóság (nyomon követhetőség biztosítása).
7. A sérült egyedek esetében a mentőközpontnak azt is vizsgálnia kell, hogy veszélyes állatfajról van-e szó, melyet a *veszélyes állatfajokról és egyedeik tartásának szabályairól* szóló 85/2015. (XII. 17.) FM rendelet szabályoz. Ennek 4. melléklete írja elő a veszélyes állatok tartásának biztonsági feltételeit.
8. Amennyiben a gyógykezelés során az állatorvos megállapítja, hogy az egyed stabil, fájdalommentes állapota nem érhető el, a Kormányrendelet 7. § (4) bekezdése alapján eutanáziát kell végrehajtani.

Az állatok szenvedésének minimalizálása érdekében javasolt a működési engedélyben rögzíteni, hogy a mentőközpont állatorvosa ezeken az egyedeken azonnali eutanáziát hajthat végre, amiről elegendő utólagosan értesíteni azt a természetvédelmi hatóságot, amelyhez a mentési szállításról a bejelentés érkezett, továbbá a mentőközpont működési engedélyében javasolt rendelkezni az elpusztult egyedek elhelyezésének általános előírásairól is (pl. az elpusztult, fokozottan védett madárfajok preparálásra alkalmas egyedeit javasolt a Magyar Természettudományi Múzeum számára eljuttatni).

9. Sikeres gyógykezelés után, az egyed stabil, fájdalommentes állapotának elérése után a Kormányrendelet előírásainak megfelelően az alábbi lehetőségek vannak: repatriáció, végleges elhelyezés vagy eutanázia.

7.a.) Repatriáció: A szabad életre alkalmas mentett egyedeket a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett módon, időben és helyszínen kell a szabadba visszajuttatni.

A repatriálást a mentőközpont köteles bejelenteni annak tervezett időpontja előtt 3 nappal, írásban a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság és az illetékes természetvédelmi hatóság részére. A repatriálás csak akkor végezhető el, ha az igazgatóság az adott helyszín vagy az egyed állapota tekintetében természetvédelmi kezelői szempontból nem emel kifogást és a természetvédelmi őr rendelkezésre áll.

A szabadba történő visszajuttatásról naplót kell vezetni, a naplóban rögzíteni kell a visszajuttatott állat faját, ivarát (amennyiben ismert), a fellelés, szabadon bocsátás helyszínét és idejét. A naplót a tárgyévét követő január 30-ig a természetvédelmi hatóság részére meg kell küldeni.

A repatriálás során ahol rendelkezésre áll az adott fajcsoportra kidolgozott jelölési protokoll (madarak, denevérek), a repatriálás sikerességének monitorozása céljából törekedni kell azok egyedi jelölőgyűrűvel vagy jeladóval való ellátásukra.

Lehetőség van arra is, hogy a természetvédelmi hatóság a mentőközpont működési engedélyében fektesse le azt, hogy az állatorvos véleménye alapján repatriálható

egyedek közül mely fajok egyedeinél nincs szükség a nemzeti park igazgatóság és a természetvédelmi hatóság bevonására (javaslat: védett és közösségi jelentőségű fajok) és mely fajoknál szükséges a bevonás mindenképpen (javaslat: fokozottan védett fajok).

7.b.) Amennyiben az egyed stabil, fájdalommentes állapotát sikerült elérni, de repatriálás nem lehetséges, az egyed természetvédelmi vagy tudományos célú hasznosításának a lehetőségét a mentőközpont javaslatát figyelembe véve, a nemzeti park igazgatóság bevonásával a természetvédelmi hatóságnak kell tisztáznia. A végleges elhelyezésről engedélyben kell rendelkezni, az egyed állapota, a Kormányrendelet szerinti közérdek (természetvédelmi vagy tudományos célú felhasználás) és az elhelyezési lehetőségek figyelembe vételével.

7.c.) Ha sikerül a stabil, fájdalommentes állapotot elérni, de a 7.b. pontban leírt vizsgálat eredményeként az egyed természetvédelmi vagy tudományos célú felhasználására és ilyen jellegű elhelyezésére nincs lehetőség, a Kormányrendelet 8.§ (4) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóságnak gondoskodnia kell az eutanáziáról. Javasolt a működési engedélyben lefektetni azt, hogy ilyen esetekben a mentőközpontnak kell végrehajtania az eutanáziát.

10. Amennyiben gyűrűs madár kerül elő (akár élő madáron, akár elpusztult madár tetemén), úgy a gyűrű adatait el kell juttatni a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárgyűrűzési Központjába.

A mentőközpont működési engedélyezési eljárása hatósági eljárás, amelyben a természetvédelmi hatóság közreműködik, így az eljárás során megvalósul a Kormányrendelet 7. § (2) és (4) bekezdések szerinti részvétele a folyamatban. Az ilyen jellegű engedély kiadása nélküli eljárásokban (Kormányrendelet 7. § (2) és (4) bekezdés) természetvédelmi hatósággként a működési terület szerint illetékes megyei kormányhivatalok járnak el, tekintettel arra, hogy a Kormányrendelet 7. § (1) bekezdés a megtalálás helye szerint illetékes természetvédelmi hatóságot nevesíti a mentési szállítás bejelentése kapcsán, és nem tesz különbséget a védett és fokozottan védett fajok között, továbbá a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet a Főfelügyelőséget ezen kérdés vonatkozásában nem ruházza fel hatáskörrel, vagyis minden mentési szállítással kapcsolatos bejelentés a működési terület szerint illetékes megyei kormányhivatalokhoz érkezik be.

II. A mentőközpontok működésének engedélyezési eljárása

1. Jogszabályi háttér

A mentőközpont fogalmát nem definiálja egyetlen jogszabály sem, azonban egyes jogszabályi hivatkozások segítik az értelmezést.

Az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló 3/2001. (II. 23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) 1. § (2) bekezdése alapján a működési engedéllyel rendelkező állatkert elláthat természetvédelmi mentőközpont feladatokat.

Fenti jogszabály 1. § (4) bekezdése kimondja, hogy a nemzeti park igazgatóságok által a vadon élő állatfajok egyedeinek védelme és a sorsukról való gondoskodás érdekében történő elhelyezésük céljából fenntartott állandó intézmény nem minősül állatkertnek. Továbbá a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 37. § aa) pontja értelmében a nemzeti

park igazgatóság ellátja a védett és fokozottan védett természeti értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat. Fentiekből következik, hogy a nemzeti park igazgatóságok is működtethetnek természetvédelmi mentőközpontot, amihez szintén szükséges engedély.

Fenti meghatározások nem kizárólagosak, így nincs akadálya annak, hogy egy közhasznú szervezet természetvédelmi mentőközpontot működtessen. Minden esetben rendelkeznie kell azonban a mentőközpont, mint egyéb vadon élő védett állatok tartására, idomítására szolgáló létesítmény kialakítására, fenntartására vonatkozó, a természetvédelmi hatóság által kiállított engedéllyel (*a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. tv. 44. § (1) bekezdés). A természetvédelmi mentőközpontként is működő állatkerteknek nem szükséges az egyéb vadon élő védett állatok tartására, idomítására szolgáló létesítmények, telephelyek kialakítására, fenntartására, üzemeltetésére vonatkozó engedéllyel (természetvédelmi működési engedély) rendelkezniük, hiszen már rendelkeznek állatkertként működési engedéllyel, melyet ugyanezen bekezdés ír elő.

Az együttes rendelet 10. § (1) bekezdése szerint az állatmenhely olyan intézmény, amely az állatvédelem közhasznú feladatának ellátásaként a gazdátlan állat ideiglenes vagy állandó elhelyezését biztosítja és tevékenységét ellenszolgáltatás nélkül végzi, felelősséget vállalva a környezetükben levő emberek és a lakókörnyezet biztonságáért. Az állatmenhelyeknek a fentiek alapján nem szükséges külön természetvédelmi működési engedély, mivel azok már rendelkeznek állatmenhelyként működési engedéllyel, melyben a kormányhivatal, mint természetvédelmi hatóság szakhatóságként működik közre. Ugyanakkor a jogszerű működést megkönnyítheti, ha az állatmenhely az ebben az útmutatóban részletezett szempontokkal kiegészített működési engedélyt szerez be.

2. Mentőközpontok kialakításának, fenntartásának és működésének engedélyezési folyamata

Az egyéb vadon élő védett állatok tartására, idomítására szolgáló létesítmények kialakítására, fenntartására vonatkozó engedélyezési eljárás lefolytatását nem szabályozza speciális jogszabályi rendelkezés.

A természetvédelmi hatóság által kiadott határozatban (engedélyben) a következő elemekre kiemelt figyelmet kell fordítani:

- Az indoklásnak *a természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. tv. 44. § (1) bekezdésen kell alapulnia (vadon élő védett állatok tartására szolgáló létesítmények, telephelyek kialakításához, fenntartásához, üzemeltetéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges).
- A mentőközpontba kerülő, természetvédelmi oltalom alatt álló állatfajokkal kapcsolatos teendők tekintetében a Kormányrendelet 7. és 8. §-ban foglalt szabályok az irányadóak.
- Az engedélyezési dokumentációban a kapacitás meghatározása nem kötelező, tekintettel a Kormányrendelet 8. § (5) bekezdésében foglaltakra, ugyanakkor a férőhelyek megjelölése javasolt.
- Rendelkezésre áll-e a tervezett fajok és a várható egyedszámok tekintetében a tartási hely, valamint engedélyes foglalkoztat-e a Kormányrendelet 4. § (6) bekezdése szerinti felelős személyt, és biztosított-e a sérült egyedek ellátásához szükséges állatorvosi felügyelet.

- A mentőközpontba kerülő, sérült, beteg, legyengült állatokról naprakész nyilvántartást kell vezetni, mely tartalmazza az egyed fajtát; ivarát, korát (amennyiben ezek megállapíthatók); a megkerülés időpontját, helyszínét, körülményeit; a sérülés rövid leírását; az alkalmazott egyedi jelölést; valamint a szabadon bocsátás időpontját, helyszínét, ill. az esetleges elhullást, elhullás esetén a tetem sorsát.
- A nyilvántartást legalább évente, adott időpontig meg kell küldeni az adott mentőközponthoz tartozó természetvédelmi hatóság részére. Ebben jelenteni kell azon egyedekről is, melyek már hosszú távon vannak ott és az engedélyük egy éven belül lejár, így egyben lehet megkapni azok engedélyeit a meghosszabbításról. Az újonnan bekerült sérült, legyengült, beteg egyedek engedélyét egyszerre szintén ezen alkalommal lehet megkérni, így nem szükséges az egyedi határozattal történő engedélyeztetés. Amennyiben arra van lehetőség, javasolt egy olyan on-line nyilvántartási rendszer kialakításának előírása, melybe a természetvédelmi hatóság bármikor betekintést nyerhet. Állatkertek esetében javasolt, hogy a határidő az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló 3/2001. (II. 23.) KöM-FVM-NKÖM-BM együttes rendelet 6. § (4) bekezdésében megfogalmazottakhoz igazodva minden év március 1. legyen.
- A védett állatfajok egyedeinek bemutatását, gyógyulást követő végleges tartását és tenyésztésbe vonását kérelem esetén külön, egyedi határozatban, állatkert esetén az állatkerti működési engedélyben lehet engedélyezni.
- Az engedélyes köteles gondoskodni a sérült egyedek szakszerű elhelyezéséről és tartásáról, a takarmányozásról, valamint a megfelelő higiénias feltételek biztosításáról. Amennyiben fiziológiai tulajdonságai nem indokolják a speciális elhelyezést, a sérült állatok részére *az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól* szóló külön jogszabály szerinti tartási feltételeket kell biztosítani.
- A mentőközpontok működését rendszeresen, de évente legalább 2 alkalommal ellenőrizni szükséges, amit az illetékes természetvédelmi hatóság a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatával közösen végez.
- A határozatot javasolt több éves időtartamra kiadni a jogszabályban írt keretek között.

Amennyiben a természetvédelmi hatóság mentőközpont kialakítására, fenntartására és működésére vonatkozó engedélyt ad ki, úgy arról tájékoztatni szükséges az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséget, valamint a Földművelésügyi Minisztérium Természetmegőrzési Főosztályát, illetve a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságot.

Előnyös, ha a mentőközpont együttműködési megállapodást köt a nemzeti park igazgatósággal, hiszen így biztosított a mentőközpont működésének természetvédelmi támogatottsága és kontrollja, lehetőség nyílik a nemzeti park igazgatósághoz kerülő sérült egyedek szakszerű ápolására és elhelyezésére.